

Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи

Сектор досліджень рівня життя населення

Аналітична записка

**«Комплексна оцінка бідності в
Україні та регіонах
за 2010-2014 роки»**

Київ-2015

Аналітичну записку підготували:

Керівник: завідувач сектору досліджень рівня життя населення, к.е.н., с.н.с.

Черенько Людмила Миколаївна;

Провідний науковий співробітник, к.е.н., с.н.с Полякова Світлана

Володимирівна;

Провідний науковий співробітник, к.е.н., с.н.с Шишкін Владислав

Сергійович;

Старший науковий співробітник, к.е.н., с.н.с Заяць В'ячеслав Сергійович;

Старший науковий співробітник, к.геогр.н., с.н.с Когатько Юрій Леонідович;

Старший науковий співробітник, к.е.н. Васильєв Олександр Анатолійович;

Молодший науковий співробітник Реут Анна Георгіївна;

Головний економіст Новосільська Тетяна Володимирівна;

Провідний економіст Пономаренко Марина Василівна;

Провідний економіст Клименко Юлія Анатоліївна.

Загальна оцінка ситуації¹

Соціально-економічні події 2014 року кардинально змінили визначальні тенденції бідності, оскільки на зміну монотонним стагнаційним процесам прийшли давно передбачувані та прогнозовані ознаки глибокої економічної кризи. Така ситуація миттєво позначилася на показниках абсолютної бідності – якщо у 2013 році за межею прожиткового мінімуму, розрахованого у фактичних цінах ринку, перебувало 22,1% населення, то у 2014-му значення зросло до 28,6%, тобто майже на третину. Це були лише перші наслідки суттєвого зниження реальних доходів населення, яке спостерігалось в більшій мірі у другому півріччі. У 2014 році відбулися кардинальні зміни тенденцій рівня життя населення, що обов'язково відбиватиметься в подальшому на динаміці бідності. Вже сьогодні діагностується розворот не лише в масштабах та загальних ознаках явища, а і у факторах його формування.

Традиційні підходи до вимірювання бідності у таких умовах можуть не працювати і не давати реального відображення подій. Про це свідчать результати аналізу даних 2014 року: адже всупереч експертним оцінкам та оцінкам, отриманим непрямыми методами розрахунку, основні показники бідності демонструють інертні тенденції.

Зменшення масштабів відносної бідності є цілком природним явищем у кризові періоди. Накопичений досвід досліджень в різних країнах свідчить, що характерне для кризових періодів зниження доходів більшості населення призводить до зменшення нерівності у групі з доходами, нижчими за середні, що в свою чергу формує позитивну динаміку загальної нерівності та масштабів відносної бідності. Отже, в періоди різкого зниження доходів слід робити основний акцент на лініях абсолютної бідності – прожитковому мінімумі та міжнародному критерію ООН. При цьому прожитковий мінімум в якості межі бідності має використовуватися виключно у фактичних цінах ринку, оскільки несвоєчасне коригування розміру ПМ в умовах бюджетного дефіциту викривлює картину бідності, штучно зменшуючи її масштаби.

За підсумками 2014 року межа відносної бідності (75% медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат) становила 1275 грн. Рівень бідності, розрахований з використанням цієї межі, склав 23,4%. Відповідно межа крайньої бідності (визначена за критерієм 60% медіанного рівня середньодушових еквівалентних сукупних витрат) була на рівні 1020 грн., а середньодушові еквівалентні витрати, нижчі від цієї межі, мали 9,8% населення. Таким чином, майже половина бідного населення (41,7%) перебувало у стані крайньої бідності.

¹ Аналітична записка подається без даних про рівень та глибину бідності по регіонах України

Рівень абсолютної бідності, визначеної на основі офіційно затвердженого прожиткового мінімуму (у 2014 р. – 1176 грн.), становив 17,6% за витратами та 8,6% за доходами. Рівень абсолютної бідності за межею для міжнародних порівнянь досяг вкрай низького значення (1,0%), на межі статистичної похибки, що свідчить про можливість подолання крайніх форм бідності навіть в періоди гострих кризових явищ.

Коефіцієнт глибини бідності за відносним критерієм становив 19,9%, за абсолютним на основі прожиткового мінімуму – 28,8% з використанням змінної витрат та 15,8% - з використанням доходів. Коефіцієнт розшарування бідних за відносним критерієм становив 40,0%, а за абсолютним критерієм – 39,0% та 35,8% залежно від вибору між витратами та доходами.

Порівняно з попереднім роком, незважаючи на зростання вартісного значення відносної та абсолютної межі, відбулося помітне покращення практично всіх показників бідності. Виключенням став лише рівень бідності за критерієм прожиткового мінімуму, виміряний на основі показника доходів.

За останній рік рівень відносної бідності зменшився на 1,4 відсоткових пункти, а рівень бідності за прожитковим мінімумом мав більш помітні коливання - за витратами зменшився на 2,4 в.п., а за доходами – навпаки зріс на 0,3 в.п. Рівень бідності за межею для міжнародних порівнянь зменшився майже вдвічі – з 1,9 до 1,0%.

Різноманітність змін у масштабах бідності в умовах поглиблення кризових явищ зайвий раз доводить непридатність традиційних підходів для вимірювання короткострокових впливів.

Бідність у розрізі територій та соціально-демографічних груп

Зниження показників бідності спостерігалось за всіма типами населених пунктів. Найбільш інтенсивним воно було по сільських населених пунктах (зниження рівня бідності на 2,6 в.п.), а найменші позитивні зрушення характерні для малих міст – рівень бідності зменшився лише на 0,8 в.п. проти 1,4 в.п. по країні в цілому.

У розрізі соціально-демографічних груп загальне покращення показників бідності не торкнулося лише пенсіонерів, особливо старших вікових груп, серед яких спостерігається зростання рівня відносної бідності на 2,5 відсоткових пункти. Також показники бідності зросли по пенсіонерських домогосподарствах (на 2,0 в.п.) та домогосподарствах з осіб старших вікових груп (75 років і старше) – на 2,6 в.п. Серед домогосподарств з дітьми погіршилось становище лише у сім'ях з двома дітьми – рівень бідності зріс на 3,1 в.п. За рештою домогосподарств з дітьми, як і по групі дітей в цілому, відбувається зниження показників бідності.

**Основні характеристики бідності в Україні за різними критеріями
визначення за 2010-2014 рр.***

Критерій бідності		2010	2011	2012	2013	2013*	2014*¹
75% медіанного рівня сукупних еквівалентних витрат	<i>Вартісний вираз межі бідності, грн.</i>	944	1062	1125	1187	1188	1275
	Рівень бідності, %	24,1	24,3	25,5	24,5	24,8	23,4
60% медіанного рівня сукупних еквівалентних витрат	<i>Вартісний вираз межі бідності, грн.</i>	755	850	900	950	951	1020
	Рівень бідності, %	11,2	10,7	11,2	11,0	11,2	9,8
Еквівалентні витрати нижче прожиткового мінімуму	<i>Вартісний вираз межі бідності, грн.</i>	843	914	1042	1114	1114	1176
	Рівень бідності, %	16,8	14,6	19,6	19,8	20,0	17,6
Еквівалентні доходи нижче прожиткового мінімуму	<i>Вартісний вираз межі бідності, грн.</i>	843	914	1042	1114	1114	1176
	Рівень бідності, %	8,8	7,8	9,1	8,4	8,3	8,6
Еквівалентні витрати нижче межі бідності, визначеної ООН для країн Центральної та Східної Європи (гривневий еквівалент \$5 США за ПКС, розрахованого Світовим банком)	<i>Вартісний вираз межі бідності, грн.</i>	538,0	602,4	635,9	634,0	634,0	645,1
	Рівень бідності, %	2,5	1,9	2,3	1,9	1,9	1,0

* Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м.Севастополя.

¹Без урахування частини зони проведення антитерористичної операції

**Показники бідності та розшарування серед бідного населення
за 2010-2013 рр.**

Показники Бідності	За відносним критерієм				За абсолютним критерієм (за витратами)				За абсолютним критерієм (за доходами)			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
<i>Межа бідності</i> , грн. на 1 особу на місяць	944	1062	1125	1187	843	914	1042	1114	843	914	1042	1114
<i>Рівень бідності</i> , %	24,1	24,3	25,5	24,5	16,8	14,6	19,6	19,8	8,8	7,8	9,1	8,4
<i>Рівень злиденності серед бідного населення</i> , %	46,6	43,8	44,0	44,7	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Глибина бідності</i> , %	20,9	20,5	20,5	20,9	19,1	18,2	19,7	20,3	18,7	16,0	18,5	17,8
<i>Сукупні еквівалентні витрати (доходи) бідного населення, грн.. на 1 умовну особу на місяць</i>	746,5	843,9	894,3	939,1	681,8	747,9	836,9	888,2	685,3	767,7	850,1	915,4
<i>Середній дефіцит доходів бідного населення (грн.. на 1 особу на місяць)</i>	197,5	218,1	230,7	247,9	161,2	166,1	205,1	225,8	157,7	146,3	192,5	198,5
<i>Сукупний дефіцит доходів бідного населення (млн. грн. на місяць)</i>	2108,0	2338,0	2578,6	2660,7	1199,7	1065,2	1760,2	1956,9	612,5	502,7	767,5	727,3
<i>Квінтільний коефіцієнт розшарування бідних</i> , %	41,1	40,3	41,5	42,5	39,1	38,2	40,3	41,4	39,4	36,4	41,2	37,2

**Показники бідності та розшарування серед бідного населення
за 2013-2014 рр.***

Показники бідності	За відносним критерієм		За абсолютним критерієм (за витратами)		За абсолютним критерієм (за доходами)	
	2013	2014 ¹	2013	2014 ¹	2013	2014 ¹
<i>Межа бідності</i> , грн. на 1 особу на місяць	1188	1275	1114	1176	1114	1176
<i>Рівень бідності</i> , %	24,8	23,4	20,0	17,6	8,3	8,6
<i>Рівень злиденності серед бідного населення</i> , %	45,1	41,7	-	-	-	-
<i>Глибина бідності</i> , %	20,9	19,9	20,3	18,8	17,4	15,8
<i>Сукупні еквівалентні доходи(витрати) бідного населення</i> , грн. на 1 умовну особу на місяць	939,1	1021,3	888,2	954,4	920,2	989,5
<i>Середній дефіцит доходів(витрат) бідного населення</i> (грн. на 1 особу на місяць)	248,9	253,7	225,8	221,6	193,5	185,8
<i>Сукупний дефіцит доходів(витрат) бідного населення</i> (тис. грн. на місяць)	2560334	2228090	1874923	1463656	668314,0	600669,0
<i>Квінтільний коефіцієнт розшарування бідних</i> , %	42,3	40,0	41,3	39,0	36,4	35,8

* Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м.Севастополя.

¹Без урахування частини зони проведення антитерористичної операції

Рівень бідності за типами домогосподарств та різними соціально-демографічними групами населення за 2010-2013 рр., %

Тип домогосподарства /соціально-демографічні групи населення	За відносним критерієм				За абсолютним критерієм (за витратами)				За абсолютним критерієм (за доходами)			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
<i>типи домогосподарств</i>												
домогосподарство з дітьми	31,3	31,2	32,6	31,9	22,5	19,7	25,5	26,2	12,8	12,0	13,2	12,3
з однією дитиною	25,6	25,5	27,9	27,7	18,2	14,7	21,0	22,8	9,3	7,7	9,9	9,6
з двома дітьми	40,7	42,0	41,1	39,1	29,2	28,9	33,1	31,6	18,6	21,5	18,9	16,8
з 3 та більше дітьми	58,4	55,8	58,6	59,2	46,7	43,2	53,0	52,1	29,7	19,1	35,2	30,1
з 4 та більше дітьми	71,0	47,5	41,1	55,6	63,4	40,4	40,7	48,4	34,9	22,7	43,9	44,0
з дітьми до 3 років	35,2	36,0	35,3	33,5	25,4	24,0	27,9	27,0	12,2	13,6	13,3	12,3
домогосподарства з дітьми, де всі дорослі працюють	24,4	22,2	23,1	23,7	16,9	12,8	16,9	19,1	9,1	6,0	9,4	7,7
домогосподарства з дітьми, де є працюючі та непрацюючі дорослі	36,3	38,8	37,9	36,0	26,5	25,6	29,8	29,9	14,8	16,2	14,3	13,7
домогосподарство без дітей	15,7	16,2	17,1	15,7	10,1	8,5	12,6	12,2	4,0	2,9	4,2	3,8
де всі працездатного віку	12,6	13,7	13,5	12,2	9,0	6,8	10,6	9,4	5,5	3,5	5,8	4,6
де всі пенсійного віку	16,0	16,9	17,8	15,1	9,5	8,8	12,3	11,5	0,7	0,9	1,2	0,9
домогосподарства з осіб старше 75 років	23,6	23,6	23,0	23,6	13,7	11,8	17,4	18,7	1,0	0,6	1,1	1,2
де є хоча б один безробітний	28,0	28,0	33,9	37,0	20,8	14,9	28,1	29,7	14,3	9,1	18,4	18,1
<i>соціально-демографічні групи населення</i>												
Працюючі	19,6	19,6	20,7	20,0	13,7	11,2	15,5	16,2	7,0	5,6	6,7	6,3
Діти до 18 років	32,7	32,0	33,1	32,6	23,7	20,3	26,4	26,6	14,6	13,3	15,1	13,8
Особи пенсійного віку	19,4	20,5	21,5	19,9	12,1	11,6	15,8	15,4	3,2	3,3	3,7	3,3
Особи старше 75 років	25,6	26,3	25,6	24,5	16,1	14,4	19,8	19,9	3,0	2,5	3,2	3,1
Чоловіки	24,6	24,8	25,4	24,7	17,3	14,8	19,4	20,1	9,0	7,9	9,1	8,7
Жінки	23,7	23,9	25,6	24,3	16,4	14,4	19,7	19,6	8,6	7,7	9,1	8,1
Україна	24,1	24,3	25,5	24,5	16,8	14,6	19,6	19,8	8,8	7,8	9,1	8,4

Рівень бідності за типами домогосподарств та різними соціально-демографічними групами населення за 2013-2014 рр., %*

Тип домогосподарства /соціально-демографічні групи населення	За відносним критерієм		За абсолютним критерієм (за витратами)		За абсолютним критерієм (за доходами)	
	2013	2014 ¹	2013	2014 ¹	2013	2014 ¹
<i>типи домогосподарств</i>						
<i>домогосподарство з дітьми</i>	32,2	30,2	26,4	23,3	12,2	13,0
з однією дитиною	28,2	24,0	23,2	17,8	9,7	10,0
з двома дітьми	38,8	41,9	31,1	33,0	16,4	19,3
з 3 та більше дітьми	59,8	46,6	53,2	42,9	30,8	18,6
з 4 та більше дітьми	58,4	52,1	50,7	42,0	40,8	20,6
з дітьми до 3 років	32,8	30,5	26,2	24,3	11,3	10,8
домогосподарства з дітьми, де всі дорослі працюють	23,7	21,1	19,3	14,7	7,7	8,0
домогосподарства з дітьми, де є працюючі та непрацюючі дорослі	36,6	34,2	30,1	27,1	13,8	13,9
<i>домогосподарство без дітей</i>	16,0	15,3	12,4	10,7	3,6	3,3
де всі працездатного віку	12,5	11,9	9,6	8,4	4,6	4,8
де всі пенсіонери	15,5	17,5	12,0	12,1	1,0	1,4
домогосподарства з осіб старше 75 років	24,1	26,7	19,3	18,5	1,2	1,3
де є хоча б один безробітний	36,4	27,6	28,7	21,8	17,4	13,3
<i>соціально-демографічні групи населення</i>						
Працюючі	20,4	18,4	16,5	13,3	6,3	6,2
Діти до 18 років	32,8	31,1	26,8	24,2	13,8	14,2
Особі пенсійного віку	20,1	20,6	15,6	14,9	3,2	3,9
Особі старше 75 років	24,9	27,6	20,4	20,5	3,0	3,9
Чоловіки	25,0	23,0	20,3	17,4	8,6	8,4
Жінки	24,6	23,8	19,7	17,8	8,0	8,8
Україна	24,8	23,4	20,0	17,6	8,3	8,6

* Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м.Севастополя.

¹Без урахування частини зони проведення антитерористичної операції

Глибина бідності за типами домогосподарств та різними соціально-демографічними групами населення за 2010-2013 рр., %

Тип домогосподарства /соціально-демографічні групи населення	За відносним критерієм				За абсолютним критерієм (за витратами)				За абсолютним критерієм (за доходами)			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
<i>типи домогосподарств</i>												
домогосподарство з дітьми	21,7	21,6	21,4	21,2	19,5	18,5	20,5	20,4	18,9	16,4	18,7	18,0
з однією дитиною	21,0	19,3	19,5	20,1	18,7	16,7	18,8	19,0	19,5	15,6	18,0	17,0
з двома дітьми	22,6	23,7	23,6	21,5	21,2	19,9	22,5	21,0	18,7	16,6	18,7	17,9
з 3 та більше дітьми	22,6	28,0	27,4	30,2	17,9	23,1	24,3	29,6	17,3	20,6	22,2	24,7
з 4 та більше дітьми	23,4	32,2	33,0	43,2	16,1	25,9	28,0	45,7	17,4	23,6	15,5	17,0
з дітьми до 3 років	21,6	23,1	22,6	20,2	19,3	19,2	22,0	19,5	17,6	14,0	15,5	14,2
домогосподарства з дітьми, де всі дорослі працюють	20,7	18,3	19,0	18,4	18,9	15,2	18,6	17,2	15,5	12,7	16,3	14,8
домогосподарства з дітьми, де є працюючі та непрацюючі дорослі	21,7	22,8	21,6	22,1	19,1	19,4	20,6	21,2	19,6	16,3	18,2	17,9
домогосподарство без дітей	19,1	18,2	18,5	20,1	18,1	17,2	17,7	20,0	17,8	14,0	17,5	17,3
де всі працездатного віку	21,4	17,8	21,0	20,7	19,4	18,2	20,0	21,1	19,5	15,3	19,7	17,8
де всі пенсійного віку	16,0	17,4	15,5	17,3	14,8	15,2	14,4	16,7	5,7	5,6	6,2	6,7
домогосподарства з осіб старше 75 років	16,4	16,8	16,2	18,9	15,9	15,7	13,8	18,1	2,6	3,0	2,8	5,3
де є хоча б один безробітний	24,1	19,9	23,1	26,3	22,2	20,0	21,1	27,3	20,1	17,9	20,7	19,4
<i>Соціально-демографічні групи населення</i>												
Працюючі	20,7	19,4	19,5	20,2	18,8	17,1	18,8	19,3	17,4	14,6	17,1	16,2
Діти до 18 років	21,9	22,0	22,1	21,6	19,7	19,1	20,9	20,9	18,7	16,7	19,2	18,8
Особи пенсійного віку	18,0	19,1	18,2	19,1	17,1	16,8	17,3	18,8	16,4	13,8	15,8	13,4
Особи старше 75 років	18,2	19,2	19,0	20,7	17,1	18,3	17,3	19,9	14,4	11,8	16,5	11,2
Чоловіки	21,3	20,5	20,5	21,2	19,5	18,2	19,8	20,6	18,9	16,0	18,9	17,2
Жінки	20,6	20,5	20,5	20,6	18,8	18,2	19,6	20,0	18,5	16,0	18,1	18,4
Україна	20,9	20,5	20,5	20,9	19,1	18,2	19,7	20,3	18,7	16,0	18,5	17,8

Глибина бідності за типами домогосподарств та різними соціально-демографічними групами населення за 2013-2014 рр., %*

Тип домогосподарства /соціально-демографічні групи населення	За відносним критерієм		За абсолютним критерієм (за витратами)		За абсолютним критерієм (за доходами)	
	2013	2014 ¹	2013	2014 ¹	2013	2014 ¹
<i>типи домогосподарств</i>						
<i>домогосподарство з дітьми</i>	21,4	20,7	26,4	23,3	17,9	15,7
з однією дитиною	20,4	20,4	23,2	17,8	16,8	17,5
з двома дітьми	21,5	20,6	31,1	33,0	17,8	14,1
з 3 та більше дітьми	30,7	23,0	53,2	42,9	25,0	12,0
з 4 та більше дітьми	43,3	32,7	50,7	42,0	17,8	15,0
з дітьми до 3 років	20,3	21,0	26,2	24,3	13,8	14,6
домогосподарства з дітьми, де всі дорослі працюють	18,7	17,1	19,3	14,7	14,3	11,9
домогосподарства з дітьми, де є працюючі та непрацюючі дорослі	22,0	21,8	30,1	27,1	17,9	16,2
<i>домогосподарство без дітей</i>	19,9	18,0	12,4	10,7	15,4	16,3
де всі працездатного віку	21,1	20,3	9,6	8,4	18,2	19,1
де всі пенсіонери	17,6	15,9	12,0	12,1	6,7	12,5
домогосподарства з осіб старше 75 років	19,3	16,2	19,3	18,5	5,2	6,6
де є хоча б один безробітний	25,0	22,3	28,7	21,8	16,1	20,2
<i>соціально-демографічні групи населення</i>						
Працюючі	20,2	19,1	19,3	18,7	15,8	14,3
Діти до 18 років	21,8	20,5	21,1	18,9	18,8	15,6
Особи пенсійного віку	19,2	17,9	18,8	16,5	12,2	11,9
Особи старше 75 років	21,0	18,0	20,0	16,3	10,8	7,4
Чоловіки	21,4	20,1	20,7	19,1	16,9	15,9
Жінки	20,6	19,7	19,9	18,6	17,8	15,7
Україна	20,9	19,9	20,0	17,6	17,4	15,8

* Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м.Севастополя.

¹Без урахування частини зони проведення антитерористичної операції

Рівень відносної бідності за місцем проживання за 2010-2013 рр., %

	2010	2011	2012	2013
Міські поселення	20,2	20,7	20,8	20,0
<i>великі міста</i>	15,7	15,7	15,4	15,9
<i>малі міста</i>	27,8	28,9	29,6	26,9
Сільська місцевість	32,3	32,1	35,5	34,1
Україна	24,1	24,3	25,5	24,5

Глибина відносної бідності за місцем проживання за 2010-2013 рр., %

	2010	2011	2012	2013
Міські поселення	19,5	19,1	18,3	19,1
<i>великі міста</i>	17,5	18,8	17,8	17,3
<i>малі міста</i>	21,4	19,4	18,6	20,8
Сільська місцевість	22,8	22,5	23,3	23,2
Україна	20,9	20,5	20,5	20,9

Рівень відносної бідності за місцем проживання за 2013-2014 рр., %*

Місце проживання	2013	2014¹
Міські поселення	20,5	19,3
<i>великі міста</i>	16,6	14,8
<i>малі міста</i>	26,7	25,9
Сільська місцевість	33,9	31,3
Україна	24,8	23,4

* Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м.Севастополя.

¹Без урахування частини зони проведення антитерористичної операції

Глибина відносної бідності за місцем проживання за 2013-2014 рр., %*

Місце проживання	2013	2014¹
Міські поселення	19,2	18,6
<i>великі міста</i>	17,5	17,9
<i>малі міста</i>	20,8	19,2
Сільська місцевість	23,2	21,4
Україна	20,9	19,9

* Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м.Севастополя.

¹Без урахування частини зони проведення антитерористичної операції

**Рівень абсолютної бідності (за витратами) за місцем проживання
за 2010-2013 рр., %**

	2010	2011	2012	2013
Міські поселення	13,6	11,7	15,1	15,5
<i>великі міста</i>	10,1	8,7	11,2	11,8
<i>малі міста</i>	19,5	16,7	21,7	21,7
Сільська місцевість	23,5	20,6	28,9	28,9
Україна	16,8	14,6	19,6	19,8

**Глибина абсолютної бідності (за витратами) за місцем проживання
за 2010-2013 рр., %**

	2010	2011	2012	2013
Міські поселення	17,6	16,7	17,6	18,7
<i>великі міста</i>	15,4	16,7	17,2	17,2
<i>малі міста</i>	19,5	16,8	18,0	20,1
Сільська місцевість	21,0	19,9	21,9	22,0
Україна	19,1	18,2	19,7	20,3

**Рівень абсолютної бідності (за витратами) за місцем проживання
за 2013-2014 рр., %***

<i>Місце проживання</i>	2013	2014¹
Міські поселення	15,9	14,1
<i>великі міста</i>	12,3	10,3
<i>малі міста</i>	21,7	19,7
Сільська місцевість	28,7	24,3
Україна	20,0	17,6

* Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя.

¹Без урахування частини зони проведення антитерористичної операції

**Глибина абсолютної бідності (за витратами) за місцем проживання
за 2013-2014 рр., %***

<i>Місце проживання</i>	2013	2014¹
Міські поселення	18,8	17,6
<i>великі міста</i>	17,4	17,5
<i>малі міста</i>	20,1	17,7
Сільська місцевість	22,0	20,2
Україна	20,3	18,8

* Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя.

¹Без урахування частини зони проведення антитерористичної операції

**Рівень абсолютної бідності (за доходами) за місцем проживання
за 2010-2013 рр., %**

	2010	2011	2012	2013
Міські поселення	6,9	6,2	7,4	7,1
<i>великі міста</i>	4,4	4,6	5,3	5,2
<i>малі міста</i>	11,0	9,0	11,1	10,2
Сільська місцевість	12,8	11,2	12,7	11,2
Україна	8,8	7,8	9,1	8,4

**Глибина абсолютної бідності (за доходами) за місцем проживання
за 2010-2013 рр., %**

	2010	2011	2012	2013
Міські поселення	17,6	15,1	17,5	17,2
<i>великі міста</i>	18,1	14,6	16,4	15,4
<i>малі міста</i>	17,3	15,5	18,4	18,7
Сільська місцевість	20,0	17,1	19,7	18,7
Україна	18,7	16,0	18,5	17,8

**Рівень абсолютної бідності (за доходами) за місцем проживання
за 2013-2014 рр., %***

<i>Місце проживання</i>	2013	2014¹
Міські поселення	7,1	8,3
<i>великі міста</i>	5,4	5,8
<i>малі міста</i>	10,0	11,9
Сільська місцевість	10,8	9,3
Україна	8,3	8,6

* Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м.Севастополя.

¹Без урахування частини зони проведення антитерористичної операції

**Глибина абсолютної бідності (за доходами) за місцем проживання
за 2013-2014 рр., %***

<i>Місце проживання</i>	2013	2014¹
Міські поселення	17,2	14,7
<i>великі міста</i>	15,5	14,4
<i>малі міста</i>	18,6	14,9
Сільська місцевість	17,7	17,6
Україна	17,4	15,8

* Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м.Севастополя.

¹Без урахування частини зони проведення антитерористичної операції